

Sestry a bratři, milí přátelé

Před dávnými lety, když jsem byl kluk na prahu puberty, dostala se mi do ruky kniha, která se v oné době půjčovala jen nejlepšímu kamarádovi, protože takové knihy se tehdy nevydávaly. Když jsem ji otevřel, na první stránce stálo: Karel May-Indiánské léto. No a příběhy indiánského náčelníka Vinetoua a jeho pokrevního bratra mě okouzily. Statečnost, smysl pro spravedlnost za všech okolností, obhajoba slabých a utištěných, prosazování pravdy. To vše byly sice věci, které člověk kolem sebe tehdy slýchal, ale na jejichž skutečné prosazování nikdo nedbal. Morální apel oné knihy jsem nezapomněl celý život. Když jsem se později dověděl, že autor oné knihy měl k poctivosti a obhajobě pravdy velmi daleko, že byl dokonce odsouzen za podvody a krádeže, bylo to pro mě sice zklamání, ale podnítilo mě to k přemýšlení o tom, že člověk prostě často není schopen dostat ideálu, ke kterému se sám hlásí. To ale neznamená, že onen ideál není platný nebo že jeho úsilí je zbytečné.

Podobně i v tom prvním čtení se Abraham nezachoval statečně neřku-li správně. Lží a podvodem s rizikem manželské nevěry se snažil získat nějaké výhody. Ze strachu a zbabělosti vydával svoji ženu za sestru, ji nabádal k témuž a ještě se nejapně vymlouval, že to vlastně tak docela lež není. Jako by Hospodin nevěděl, jak to bylo! Přesto se ale Hospodin od něj neodvrátil, nezavrhl jeho dílo ba ani Abrahama samotného kvůli tomu činu.

Ale nechci zde mluvit o minulosti. Podívejme se na naši žhavou současnost. V roce 1989 se Václav Havel znovu přihlásil k ideálům pravdy a lásky Tomáše Garrigue Masaryka. Na Masaryka zde pak komunisti desítky let plivali a kydali špínu, a přesto se ty ideály nepodařilo zničit a znehodnotit. Pravda, která člověka osvobozuje a láska, která přináší odpuštění a hojí rány. Pravda a láska, které vítězí nad lží a nenávisť, ať se to komu líbí či nikoliv. Stejně tak v Kostnici, jako v Praze. Václav Havel nebyl žádný ideální hrdina, žádný Old Shatterhand, a tak mu jeho kritici mohou vyčítat mnohé. Jedni v něm mohou vidět ochlastu a děvkaře, jiným mohou vadit jeho kamarádi. Další pak nesouhlasí s jeho politickými rozhodnutími. Zkrátka: byl to obyčejný člověk z masa a kostí, měl svoje vady a každý má právo je kritizovat. Jenomže s kritikou člověka došlo i k pokusu odstranit ideály, které hlásal, sebrat národu vizi, ke které se mohl upínat a o jejíž naplnění má usilovat. Pravda a láska došly posměchu a zastáncům pravdy se v Čechách, snad jako v jediné zemi na světě nadává do pravdoláskařů. Protože v zemi korupce, mravního marasmu a vlády lži, se šaškem na místě krále, v zemi kde se důchodcům s velikou slávou přidá 40 korun, aby se přehlédlo, kolik miliard si oligarchové nalili do kapes, v takové zemi se pravdě moc nedaří, taková země tone ve lži. Žijeme v hluboce rozdělené společnosti, zachvácené strachem. Jedni se bojí muslimů či imigrantů, jiní se bojí srážky s kosmickým tělesem, výbuchu sopky či epidemie chorob. Společnost je ovládána strachem, který

její elity ještě přiživují. Místo statečného slova pravdy se vezou na vlně populistické nenávisti a rozeštvávání lidí. A lid, jak již bylo řečeno, se bojí a tone ve strachu.

Podobně jako učedníci v našem textu. V hrůze si spletli Ježíše s přízrakem a křičeli strachem: co když jim třeba ten přízrak uřízne hlavu. Ale Ježíš je nenechal jejich hrůze na pospas, a zvolal:nebojte se, to jsem já! A nejednou bylo po strachu, no jo, vždyť je to Ježíš, toho se přece nemusíme bát. A jde po vodě! To znamená, že to není nemožné, že se to dá. A tak Petr hned volá:já bych to taky zkusil. Jenže strach má tuhý kořínek a znovu se vrací. Petr tone. Volá o pomoc. A pomoc přichází.

Ano, všude tam, kde je při díle Bůh, se začíná odstraněním strachu, protože strach má velké oči a v obyčejných lidech vidí obry Anákovce, kteří znásilní jejich ženy a je zabijí, jako si to mysleli staří Izraelci při vstupu do země zaslíbené. Stačí ale jeden dva stateční, jako byl Jozue a Káleb, kteří v rozhodující chvíli řekli:nebojte se, máme na to. Žijeme pod Hospodinovým požehnáním, a tak se není čeho bát. Žijeme z milosti Hospodina.

Co bychom tedy měli jako křesťané v současné době dělat? Za prvé: žít v pravdě, i když právě prohrává, žít v pravdě, i když je posmívána. Za druhé: nebát se, nebát se rozptylovat strach druhých slovem pravdy. Strach je jako mor.

V italském filmu ze sedmdesátých let, „Krásná země“, je nějaké město ovládané mafií. Nakonec se všichni bojí i

vycházet na ulici. Jednoho večera náš hrdina vyjde na prázdné temné náměstí. Rozhlédne se po ztemnělých oknech a začne volat:“já vím, že tam jste, já vím, že se bojíte, protože jste stejní, obyčejní hejhulové jako já. Tak vylezte ven a nebojte se“. A najednou se postupně začnou rozsvěcovat okna, pak vycházet lidé a nakonec se jich valí obrovský proud. Ještě ty klíče tam tehdy chyběly. No a za třetí:žijeme z Boží milosti. A odpovědí na Boží milost je lidská solidarita. Solidarita se všemi lidmi, protože všichni jsme stejné, rovnocenné a v Božích očích stejně vzácná stvoření. Černí i bílí, křesťané i muslimové, uprchlíci i zdejší, houmlesové i ti co bydlí, chytrí i blbečci, cikáni i gádžové, ti, co se mi líbí i ti které bych nejraději posla někam:zkrátka všichni.

Vždyť přece chodit po vodě je tak snadné! Amen